basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN/
NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V2

MEI/JUNIE 2026

LIMPOPO

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 40

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 9 bladsye.

Kopiereg voorbehou

NASIEN VAN DIE LETTERKUNDE

1. Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepenaliseer nie omdat die fokus op begrip is. (Foute moet steeds aangedui word). Waar die foute die betekenis van die woord(e) verander, word dit wel gepenaliseer.

2. Indien die kandidaat woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal wat geassesseer word, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie gepenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.

3. Vir **oop vrae** word geen punte toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering/bewys moet oorweeg word.

4. Vir WAAR/ONWAAR- of FEIT/MENING-vrae word geen punte vir WAAR/ ONWAAR of FEIT/MENING toegeken nie. Net die rede/motivering/aanhaling word bepunt.

5. Waar een-woord-antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek, **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.

6. Wanneer twee of drie feite/punte vereis word en die kandidaat gee 'n hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.

7. Aanvaar dialektiese variasies.

8. Aanvaar die letter en/of die korrekte antwoord wat uitgeskryf is by 'n **meervoudigekeuse-vraag**.

AFDELING A: DRAMA

VRAAG 1: *PERDEKRAG* – Cecilia du Toit

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.1.1	• Hy moes gemeenskapsdiens doen. • Hy moes honderd/100 ure gemeenskapsdiens doen. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.1.2	• (By) Silwerkloofstalle • (Op) (Wilma se) perdeplaas • By Wilma *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.1.3	• Sy ma het min geld verdien. • Daar was nie geld vir 'n troeteldier/'n pop wat net eet en piepie nie. • Daar was nie geld om vir troeteldiere te sorg nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.1.4	• Wilma het Lucky gelos (om hek toe te hardloop). • Wilma het die prokureur gebel (om Lucky te kom haal). *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.2	D/kan aanvoel of mense goed of sleg is.	1
1.3	Wilma	1
1.4.1	D/Lucky was kwaad omdat hy arm was.	1
1.4.2	C/Lucky het gespot oor sy ma wat werk toe loop.	1
1.4.3	E/Lucky het gevoel dat Wilma hom nie vertrou nie.	1
1.4.4	A/Lucky was ongeduldig met Lady Jane.	1
1.5	• Wilma het vir Lucky gewys wat hy moes doen. • Wilma het Lucky se selfoon gevat en in haar sak gesit. • Wilma het vir Lucky vertel van die kinders wat by haar kom perdry. • Wilma het vir die prokureur gesê dat Lucky by die grootpad vir haar wag. *(Die kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die regte plek is.)*	1 1 1 1
1.6.1	gesond	1
1.6.2	die beste van jou eie omstandighede moet maak	1

1.7	Wilma het … • hom meer as een kans gegee. • hom steeds laat terugkom plaas toe (al was sy kwaad vir hom). • vroeg die tweede Saterdag sy selfoon teruggegee. • nie vir die prokureur/mevrou Bekker vertel wat Lucky alles op die plaas verkeerd gedoen het nie/oor Lucky gekla nie. • vir mevrou Bekker/die prokureur gesê dat alles goed gegaan het. • vir mevrou Bekker/die prokureur gesê dat Lucky tyd nodig het (om aan te pas)/nog moet leer om te luister. Wilma ... • wou hê dat Lucky moet verander. • was geduldig. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.8	• Lucky het nie Binki se toestemming gevra/gehad om dit te doen nie. • Lucky het geen reg gehad om dit te doen nie. • Binki se selfoon is haar persoonlike besitting. • Dit is elke mens se keuse om te besluit wie jy op jou kontaklys wil hê. • Lucky het nie Binki se privaatheid gerespekteer nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.9	Ek sou … • (ook) kwaad/gefrustreerd gewees het. • (ook) gevoel het dis onregverdig. • (ook) nie daarvan gehou het om die stalle skoon te maak nie. • (ook) negatief/vyandig gevoel het. • aanvaar het dat dit my straf is vir iets wat ek verkeerd gedoen het. • probeer het om positief te wees/uit my foute te leer/reg te maak wat ek verbrou het. • bang gevoel het want ek ken niemand daar nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.10	Die skrywer wys/beklemtoon … • Lucky se frustrasie omdat hy regtig nie weet wat om te doen nie. • dat Lucky nie gewoond was aan diere/troeteldiere nie. • Lucky se ongelukkigheid/woede (oor sy arm huislike omstandighede). • dat Lucky almal behalwe homself vir sy probleme blameer. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.11	Dukie	1
1.12	• Binki se hondjie is dood (tydens die brand). • Binki het littekens (as gevolg van brandwonde). • Hulle huis het afgebrand. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
1.13.1	Sabrina	1

1.13.2	besigheidsvrou	1
1.13.3	naweke	1
1.13.4	twaalf	1
1.14	sarkasme	1
1.15.1	C/Binki het op haar eie klein takies op die perdeplaas gedoen.	1
1.15.2	E/Lucky het gedink dat Binki hom sou haat as sy weet wat hy aan diere gedoen het.	1
1.15.3	B/Binki se ma het die foon in haar oor neergesit.	1
1.15.4	D/Binki het besluit sy het haar ma nie nodig nie.	1
1.16	• Binki het niks verkeerd gedoen nie. • Binki se ma/Sabrina het haar by die perdeplaas gelos/gebêre/vir Binki gegril. • Binki se ma was te besig/het te hard gewerk (om aandag aan haar te gee). • Binki se ma was dikwels weg van die huis af en kon Binki nie alleen laat nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.17	B/wys wat die karakter op daardie oomblik doen.	1
1.18.1	was Binki bang vir die perde	1
1.18.2	tevrede	1
1.19	• Wilma kon nog 'n kind help/van perde leer/haarself help as sy Binki help. • Wilma het (aangename/rustige) geselskap gehad. • Binki het haar met die werk op die perdeplaas gehelp. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.20	Lucky het … • geleer dat ander mense ook probleme het/swaarkry. • geleer om ander mense/diere te respekteer. • sy (wrede) houding teenoor diere het verander. • nou sy ma se liefde/sorg waardeer. • geleer dat nie alle wit mense ryk is nie. • geleer dat nie alle ryk/wit mense sleg is/op arm mense neersien nie. • geleer dat geld jou nie gelukkig maak nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

1.21.1	Ek sou … • eerder met haar probeer vriende maak het/vriendelik met Binki gewees het. • Binki nie allerhande name genoem het nie. • nie lelike goed vir Binki gesê het nie. • nie oor goed gepraat het wat Binki hartseer maak nie. • nie my frustrasies op Binki uitgehaal het nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die kandidaat kan nie net die teenoorgestelde van die stelling gee nie).*	1
1.21.2	• Lucky het Binki glad nie geken nie/niks van haar omstandighede geweet nie. • Binki was altyd vriendelik/gaaf met hom. • Wilma het gesê Binki verdien nie sy goor houding/ boeliegedrag nie. • Dis verkeerd/lelik om ander mense ongelukkig/hartseer te maak/te terg. • Dis nie Binki se skuld dat hy gemeenskapsdiens moes doen/arm was nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

TOTAAL AFDELING A:	**40**

AFDELING B: KORTVERHALE

VRAAG 2: *BLADSAK* – Lucas Malan

VERHAAL A: "DIE TOWERSAK" – Corlia Fourie

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.1.1	(Die sterk) jong man	1
2.1.2	• (In die) veld • (In die vaal/stowwerige) vlaktes *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.1.3	• Sy het haar (ouer)huis verlaat. • Sy wou die wêreld sien/leer ken. • Sy wou loop waar sy wil. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.1.4	• Die jong man het dapper (met die krygsmanne) geveg. • Die krygsmanne het die man gevang en vasgebind. • Die meisie het haar eie krygsmanne uit die sakkie gehaal. • Die sakkie/meisie se krygsmanne het die jong man losgemaak. • Die vyand het weggehardloop. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.2	D/die voëls vinnig beweeg het.	1

2.3.1	E/Die ma was bekommerd oor haar dogter.	1
2.3.2	C/Die pa was trots omdat sy dogter dapper was.	1
2.3.3	A/Die jong man was ongelukkig omdat die meisie na haar ma geluister het.	1
2.3.4	B/Die meisie was tevrede, want sy het iets gehad wat sy beter as ander kon doen.	1
2.4	weer ontmoet/raakgeloop/weer gesien	1
2.5	• Die ma het die velsak vir die meisie gegee. • Die meisie het die sakkie op die grond uitgeskud. • Die sakkie het vir stories gevra. • Die meisie is vrygelaat sodat sy kon aanhou loop en stories uitdink. *(Die kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die regte plek is.)*	1 1 1 1
2.6.1	keuses	1
2.6.2	na hulle ouers se raad moet luister	1
2.7	Die sakkie het ... • die meisie uit moeilike situasies gehelp. • veroorsaak dat sy kos en slaapplek in dorpies gekry het. • gehelp dat sy nie meer op die lande moes werk nie. • die meisie iets gegee waarvan die jong man nie geweet het nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.8	Die jong man het ... • van die meisie verwag om verkeerde dinge te doen/haar belofte aan haar ma te verbreek. • die meisie gemanipuleer om iets te doen wat sy nie wou doen nie. • nie die meisie se keuses/besluite gerespekteer nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.9	Ek sou ... • bly gewees het om hom te sien. • gelukkig gewees het dat hy teruggekom het. • met hom gepraat het oor wat tussen ons gebeur het. • hom gevra het hoekom hy geloop/verdwyn het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* **OF** Ek sou ... • nie bly gewees het om hom te sien nie. • hom nie weer met my geheime vertrou het nie. • gesê het dat hy my moet uitlos. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

2.10	Die skrywer wil vir die leser wys dat die ... • meisie gevoel het sy het nie beskerming nodig nie. • meisie geweet het die sakkie sal haar beskerm. • meisie die jong man nie geantwoord het nie. • sakkie al was wat die meisie nodig gehad het. • meisie geweet het sy weet iets wat die jong man nie geweet het nie/sy kon iets doen wat niemand anders kon doen nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
		[20]

VERHAAL B: "DIE STEM VAN 'N KIND" – Pieter Pieterse

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.11.1	Kubu	1
2.11.2	myne	1
2.11.3	boodskappe	1
2.11.4	lande	1
2.12	Hy was bekommerd dat … • sy seunstem in 'n man se stem sou verander. • sy stem sou breek. • hy nie meer vir lank die name/boodskappe sou kon roep nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.13	• Die vroue het meel (vir aandete) gemaal. • Die mense het takkies gebreek/vuur gemaak. • Die kinders het gespeel. • Die mans het die beeste in die krale toegemaak. *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
2.14	personifikasie	1
2.15	C/gedans	1
2.16	'n Kind (het die boodskappe geroep)	1
2.17.1	nie sou slaag nie	1
2.17.2	saam met Morobula op sy boot weggaan	1
2.18.1	C/Die ou vrouens was bang om negatiewe nuus te ontvang.	1
2.18.2	E/Die ou man moes met die boodskappe help.	1
2.18.3	B/Molaeledi het soos 'n grootmens begin optree.	1
2.18.4	A/Die kinders het pak slae gekry.	1

2.19	• Die mense kon nie oor/van mekaar skinder nie. • Die mense se privaatheid is beskerm. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.20	• Hy het grootgeword. • Sy stem sou nie meer so helder wees om die mense te roep nie. • Daar sou iemand anders wees wat die mense moes roep. • Die lewe soos hy dit geken het, sou verander. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde*)	1
2.21.1	Ek sou … • eerder met die kinders gepraat het/vir hulle gesê het dis verkeerd. • verduidelik het waarom ek vir hulle kwaad is. • vir hulle ouers vertel het wat hulle doen. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.21.2	• 'n Mens mag nie aan ander mense se kinders slaan nie. • Een kind mag nie aan ander kinders slaan nie. • In die verlede het Molaeledi self gedoen wat hierdie kinders nou gedoen het/saam met hierdie kinders gespot. • Daar is beter maniere om konflik op te los as geweld. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
		[20]

	TOTAAL AFDELING B:	**40**
	GROOTTOTAAL:	**40**

Kopiereg voorbehou